



Brüssel, 25. mai 2020  
REV1 – asendab 23. jaanuari 2018. aasta  
teate ning 18. veebruari 2019. aasta  
küsimuste ja vastuste dokumendi (REV2)

## TEADE SIDUSRÜHMADELE

### ÜHENDKUNINGRIIGI VÄLJAASTUMINE JA ELI ÕIGUSNORMID TAIMEKAITSEVAHENDITE VALDKONNAS

Alates 1. veebruarist 2020 on Ühendkuningriik Euroopa Liidust välja astunud ja temast on saanud kolmas riik<sup>1</sup>. Väljaastumislepinguga<sup>2</sup> on ette nähtud üleminekuperiood, mis lõpeb 31. detsembril 2020<sup>3</sup>. Kuni selle kuupäevani kohaldatakse ELi õigust täies ulatuses Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis<sup>4</sup>.

Üleminekuperioodi jooksul peavad EL ja Ühendkuningriik läbirääkimisi uue partnerluslepingu üle, millega nähakse eeskätt ette vabakaubanduspiirkond. Ei ole aga kindel, kas uus partnerlusleping sõlmitakse ja jõustub üleminekuperioodi lõpus. Igal juhul hakkavad uuel lepingul põhineva suhte korral turulepääsu tingimused olema väga erinevad sellest, kuidas Ühendkuningriik osaleb siseturul<sup>5</sup>, ELi tolliliidus ning käibemaksu- ja aktsiisivaldkonnas.

Seetõttu tuletatakse kõigile huvitatud isikutele ja eeskätt ettevõtjatele meelde, milline on õiguslik olukord pärast üleminekuperioodi lõppu (osa A allpool). Lisaks selgitatakse käesolevas teates väljaastumislepingu teavaid asjakohaseid väljaastumisega seotud

---

<sup>1</sup> Kolmas riik on riik, mis ei ole ELi liige.

<sup>2</sup> Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise leping, ELT L 29, 31.1.2020, lk 7 (edaspidi „väljaastumisleping“).

<sup>3</sup> Üleminekuperioodi võib pikendada ühe korra enne 1. juulit 2020 ühe kuni kahe aasta võrra (väljaastumislepingu artikli 132 lõige 1). Ühendkuningriigi valitsus on siiani üleminekuperioodi pikendamise välistanud.

<sup>4</sup> Väljaastumislepingu artiklis 127 on sätestatud teavad erandid, mis ei ole käesoleva teate kontekstis asjakohased.

<sup>5</sup> Eelkõige ei ole vabakaubanduslepinguga (kaupade ja teenuste valdkonnas) ette nähtud selliseid siseturu põhimõtteid nagu vastastikune tunnustamine, päritoluriigi põhimõte ja ühtlustamine. Samuti ei kõrvaldata vabakaubanduslepinguga tolliformaalsusi ja -kontrolle, sealhulgas neid, mis puudutavad kaupade päritolu ja nende valmistamiseks kasutatud sisendeid, ega impordi- ja ekspordikeeldusid ja -piiranguid.

sätteid (osa B allpool) ning õigusnorme, mida kohaldatakse Põhja-Iirimaal pärast üleminekuperioodi lõppu (osa C allpool).

### Soovitused sidusrühmadele

Käesolevas teates käsitletud tagajärgedega tegelemiseks soovitatakse sidusrühmadel eelkõige kohandada turustuskanaleid, eriti Ühendkuningriigist hangitavaid taimekaitsevahendeid hõlmava paralleelkaubanduse puhul.

### Märkus

Käesoleva teates ei käsitleta järgmisi küsimusi:

- ELi õigusnormid seoses intellektuaalomandiõigustega (patendid, kaubamärgid) ja nende ammendumisega;
- ELi toidu- ja söödaalased õigusnormid, sh ametliku kontrolli eeskirjad;
- kemikaale käsitlevad ELi õigusnormid.

Neid aspekte käsitletakse muudes teadetes, mis on koostamisel või avaldatud<sup>6</sup>.

## A. ÕIGUSLIK OLUKORD PÄRAST ÜLEMINEKUPERIOODI LÕPPU

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei kohaldata Ühendkuningriigi<sup>7</sup> suhtes enam Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise kohta<sup>8</sup> ega Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. veebruari 2005. aasta määrust (EÜ) nr 396/2005 taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnõrkude kohta<sup>9</sup>. Sellel on eelkõige järgmised tagajärjed<sup>10</sup>.

### 1. TOIMEAINETE HEAKSKIITMINE

Väljaastumislepingus on sätestatud, et Ühendkuningriik ei saa juba üleminekuperioodil enam täita juhtivat rolli väljaastumislepingu VII lisas osutatud

<sup>6</sup> [https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period\\_et](https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_et).

<sup>7</sup> Kõnealuste määruste kohaldatavust Põhja-Iirimaal on käsitletud käesoleva teate osas C.

<sup>8</sup> ELT L 309, 24.11.2009, lk 1.

<sup>9</sup> ELT L 70, 16.3.2005, lk 1.

<sup>10</sup> **Asukohanõuetega** seoses ei ole ei määruses (EÜ) nr 1107/2009 ega ka määruses (EÜ) nr 396/2005 sätestatud nõuet, et taimekaitsevahendi loa taotleja või loa hoidja peab olema asutatud ELis. Samuti ei ole määruses (EÜ) nr 1107/2009 ega määruses (EÜ) nr 396/2005 kehtestatud erinõudeid toimeainete või taimekaitsevahendite **tootmiskoh(t)a(de) asukoha** suhtes.

riskihindamistes, uurimistes, heakskiitmistes ega lubade andmises<sup>11</sup>. See lisa hõlmab määrust (EÜ) nr 1107/2009.

Seega ei saa Ühendkuningriik pärast väljaastumist ega ka üleminekuperioodil enam olla uute toimeainete heakskiitmise taotluste ega toimeainete heakskiidu pikendamise taotluste hindamisel referentliikmesriik.

Uuel referentliikmesriigil (ja vastavalt vajadusele kaasreferentliikmesriigil), kes on referentliikmesriigi (või kaasreferentliikmesriigi) ülesanded Ühendkuningriigilt üle võtnud, on kooskõlas määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklis 74 sätestatud tingimustega ja nendest tingimustest lähtuvalt õigus nõuda tagasi kõnealuste määruste alusel tehtud tööga seotud kulud tasudena, mis on kehtestatud läbipaistvalt ja vastavad tehtud töö tegelikule maksumusele. See kehtib ka hindamiste kohta, mida Ühendkuningriik on juba alustanud.

Heakskiidu puhul, mis on antud tingimusel, et esitatakse kinnitav teave, mida peab hindama algne referentliikmesriik (määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 13 lõige 3), ning referentliikmesriik oli Ühendkuningriik, on see ülesanne määratud mõnele teisele liikmesriigile<sup>12</sup>.

## **2. JÄÄKIDE PIIRNORMIDE KEHTESTAMINE**

Väljaastumislepingus on sätestatud, et Ühendkuningriik ei saa juba üleminekuperioodil enam täita juhtivat rolli väljaastumislepingu VII lisas osutatud riskihindamistes, uurimistes, heakskiitmistes ega lubade andmises<sup>13</sup>. See lisa hõlmab määrust (EÜ) nr 396/2005.

Seega ei saa Ühendkuningriik pärast väljaastumist ega ka üleminekuperioodil enam olla hindav liikmesriik.

Liikmesriigid on leppinud kokku määruse (EÜ) nr 396/2005 raames võetud hindava liikmesriigi ülesannete ümberjaotamises<sup>14</sup>.

## **3. TAIMEKAITSEVAHENDITE LUBADE ANDMINE**

Väljaastumislepingus on sätestatud, et Ühendkuningriik ei saa juba üleminekuperioodil enam täita juhtivat rolli väljaastumislepingu VII lisas osutatud riskihindamistes, uurimistes, heakskiitmistes ega lubade andmises<sup>15</sup>. See lisa hõlmab määrust (EÜ) nr 1107/2009.

Seega ei saa Ühendkuningriik pärast väljaastumist ega ka üleminekuperioodil enam olla tsooni referentliikmesriik ning Ühendkuningriigi antavad load ei ole enam

---

<sup>11</sup> Väljaastumislepingu artikli 128 lõige 6.

<sup>12</sup> [https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/plant/docs/pesticides\\_brexit\\_mrl-files-reallocation.pdf](https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/plant/docs/pesticides_brexit_mrl-files-reallocation.pdf).

<sup>13</sup> Väljaastumislepingu artikli 128 lõige 6.

<sup>14</sup> [https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/plant/docs/pesticides\\_brexit\\_mrl-files-reallocation.pdf](https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/plant/docs/pesticides_brexit_mrl-files-reallocation.pdf).

<sup>15</sup> Väljaastumislepingu artikli 128 lõige 6.

vastastikku tunnustatavad. Load, mille ELi liikmesriigid on andnud enne väljaastumist ja mille puhul tsooni referentliikmesriik oli Ühendkuningriik, jäävad kehtima.

- Uued taotlused: pärast Ühendkuningriigi väljaastumist ei saa enam esitada taimekaitsevahendi uut loataotlust Ühendkuningriigile kui tsooni referentliikmesriigile (määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikkel 35).
- Väljaastumise kuupäeval pooleli olevad hindamised, mille puhul tsooni referentliikmesriik on Ühendkuningriik: hindamise peab lõpetama tsooni referentliikmesriigi ülesandeid täitev ELi liikmesriik.
- Hindamised, mille puhul tsooni referentliikmesriik on Ühendkuningriik ja mis on lõpule viidud, st mille tulemused on ELi liikmesriikidele kättesaadavaks tehtud<sup>16</sup>, ent mille puhul Ühendkuningriik ei ole andnud enne väljaastumise kuupäeva riiklikku luba: tsooni referentliikmesriigi ülesanded peab üle võtma ELi liikmesriik, kes teeb täieliku hindamisaruande põhjal otsuse riikliku loa andmise kohta. Teised load tuleb anda selle otsuse alusel (määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 37 lõige 4).
- Hindamised, mille puhul tsooni referentliikmesriik on Ühendkuningriik ja mis on lõpule viidud, st mille tulemused on ELi liikmesriikidele kättesaadavaks tehtud<sup>17</sup>, ning mille puhul Ühendkuningriik on andnud enne väljaastumise kuupäeva riikliku loa: teised liikmesriigid peavad tegema otsuse riikliku loa andmise kohta vastavalt määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 37 lõikele 4, lähtudes Ühendkuningriigi tehtud lõpetatud hindamisest.
- Loa andmine enne väljaastumise kuupäeva Ühendkuningriigi antud loa vastastikuse tunnustamise korra alusel: samasse või erinevasse tsooni kuuluv ELi liikmesriik (vastavalt määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 40 lõike 1 punktidele a, b ja c) ei või enam võtta vastu vastastikuse tunnustamise taotlusi ega anda Ühendkuningriigi antud loa tunnustamise kaudu luba isegi juhul, kui Ühendkuningriik andis asjaomase loa enne väljaastumise kuupäeva. Load, mis on antud Ühendkuningriigi antud loa vastastikuse tunnustamise korra alusel enne väljaastumise kuupäeva, jäävad kehtima.

Üleminekuajaperioodil peab Ühendkuningriik jätkuvalt võtma vastu ja vaatama läbi uusi taotlusi tema territooriumil loa saamiseks, st täitma oma ülesandeid asjaomase liikmesriigina määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 36 lõike 2 ja artikli 37 lõike 4 tähenduses. Ühendkuningriik peab võtma vastu ja vaatama läbi artiklites 40–42 sätestatud eeskirjade kohase vastastikuse tunnustamise taotlusi lubade kohta, mille on andnud mõni ELi 27 liikmesriigist.

Seega ei või ükski ELi liikmesriik enam võtta vastu vastastikuse tunnustamise taotlusi ega anda sellega seondult luba Ühendkuningriigi antud loa tunnustamise kaudu isegi juhul, kui Ühendkuningriik andis asjaomase loa enne väljaastumise kuupäeva.

---

<sup>16</sup> Määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 36 lõige 1.

<sup>17</sup> Määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 36 lõige 1.

#### 4. PARALLEELKAUBANDUSE LOAD<sup>18</sup>

Määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklis 52 on sätestatud paralleelkaubanduse lubade andmine liikmesriikide vahelise paralleelkaubanduse otstarbeks.

Üleminekuperioodil on paralleelkaubanduse load jätkuvalt kehtivad ja neid võib anda.

Pärast üleminekuperioodi lõppu kaotab paralleelkaubanduse luba, mille ELi liikmesriik on andnud taimekaitsevahendi jaoks, mille päritoluliikmesriik on Ühendkuningriik, oma kehtivuse<sup>19</sup>.

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei või liikmesriigid enam anda määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 52 alusel paralleelkaubanduse luba, kui päritoluriik on Ühendkuningriik.

#### B. VÄLJAASTUMISLEPINGU ASJAKOHASED VÄLJAASTUMISEGA SEOTUD SÄTTED

Väljaastumislepingu artikli 41 lõikes 1 on sätestatud, et enne üleminekuperioodi lõppu seaduslikult ELi või Ühendkuningriigi turule lastud kaupu võib ELi või Ühendkuningriigi turul jätkuvalt kättesaadavaks teha ja need võivad kõnealuse kahe turu vahel ringelda, kuni need jõuavad lõppkasutajani.

Kui ettevõtja tugineb sellele sättele, on tal kohustus mis tahes asjaomase dokumendi abil tõendada, et kaup lasti ELi või Ühendkuningriigi turule enne üleminekuperioodi lõppu<sup>20</sup>.

Nimetatud sätte kohaldamisel tähendab „turule laskmine“ kauba esmakordset tasu eest või tasuta tarnimist turule kaubandustegevuse käigus kas turustamiseks, tarbimiseks või kasutamiseks<sup>21</sup>. „Kauba tarnimine selle turustamiseks, tarbimiseks või kasutamiseks“ tähendab, et „olemasolevast ja selgelt tuvastatavast kaubast saab pärast tootmisfaasi kahe või enama juriidilise või füüsilise isiku vahel sõlmitava sellise kirjaliku või suulise kokkuleppe ese, millega antakse üle asjaomase kauba omandiõigus, mõni muu asjaõigus või valdus, või sellise pakkumise ese, millega tehakse juriidilis(t)ele või füüsilis(t)ele isiku(te)le ettepanek taoline kokkulepe sõlmida“<sup>22</sup>.

**Näide:** konkreetset taimekaitsevahendit, mille Ühendkuningriigis asuv tootja on paralleelkaubanduse loa alusel müünud Ühendkuningriigis või liikmesriigis asuval

<sup>18</sup> Tuletatakse meelde, et käesolevas teates ei käsitleta intellektuaalomandi küsimusi ega intellektuaalomandiõiguste ammendumist.

<sup>19</sup> Üks tingimus artikli 52 alusel paralleelkaubanduse loa andmiseks on, et see antakse toote jaoks, mis on identne ühes ELi liikmesriigis (päritoluliikmesriik) lubatud taimekaitsevahendiga.

<sup>20</sup> Väljaastumislepingu artikkel 42.

<sup>21</sup> Väljaastumislepingu artikli 40 punktid a ja b.

<sup>22</sup> Väljaastumislepingu artikli 40 punkt c.

hulgimüüjale enne üleminekuperioodi lõppu, võib jätkuvalt turustada kuni lõppkasutajani jõudmiseni ning seda jätkuvalt kasutada<sup>23,24</sup>.

### **C. ÕIGUSNORMID, MIDA KOHALDATAKSE PÕHJA-IIRIMAAL PÄRAST ÜLEMINEKUPERIOODI LÕPPU**

Pärast üleminekuperioodi lõppu kohaldatakse Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis<sup>25</sup>. Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis kohaldamisele annab perioodiliselt nõusoleku Põhja-Iirimaa assamblee, kusjuures esialgne protokollis kohaldamise periood kestab neli aastat pärast üleminekuperioodi lõppu<sup>26</sup>.

Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis kohaselt kohaldatakse teatavaid ELi õiguse sätteid seoses Põhja-Iirimaaga ka Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis. Lisaks on EL ja Ühendkuningriik Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis kokku leppinud, et selles ulatuses, milles ELi õigusnorme kohaldatakse seoses Põhja-Iirimaaga Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis, koheldakse Põhja-Iirimaad, nagu see oleks liikmesriik<sup>27</sup>.

Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis on sätestatud, et seoses Põhja-Iirimaaga kohaldatakse määrust (EÜ) nr 1107/2009 ja määrust (EÜ) nr 396/2005 Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis<sup>28</sup>.

See tähendab, et kui käesoleva teate osades A ja B viidatakse ELile, käsitatakse seda viitena, mis hõlmab Põhja-Iirimaad, ning kui viidatakse Ühendkuningriigile, käsitatakse seda viitena üksnes Suurbritanniale.

Konkreetselt tähendab see muu hulgas järgmist:

- Põhja-Iirimaal turule lastud taimekaitsevahendid peavad vastama määrusele (EÜ) nr 1107/2009;
- Põhja-Iirimaal turule lastud toidu ja sööda puhul peab olema tagatud vastavus määruse (EÜ) nr 396/2005 kohaselt kehtestatud jääkide piirnormidele;
- Põhja-Iirimaal toodetud ja Euroopa Liitu tarnitud taimekaitsevahend ei ole imporditud taimekaitsevahend;

<sup>23</sup> See tähendab, et lõppkasutajale võib jätkuvalt müüa ja lõppkasutaja võib jätkuvalt kasutada üksnes kaupa, mis on lastud paralleelkaubanduse loa alusel Ühendkuningriigis või ELi liikmesriigis turule enne üleminekuperioodi lõppu.

<sup>24</sup> Sellega ei piirata riikide ametiasutuste võimalust kitsendada asjaomaste toodete müügi- ja kasutustingimusi liidu õigusega lubatud juhtudel ja ulatuses; vt väljaastumislepingu artikli 41 lõige 5.

<sup>25</sup> Väljaastumislepingu artikkel 185.

<sup>26</sup> Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis artikkel 18.

<sup>27</sup> Väljaastumislepingu artikli 7 lõige 1 koostoimes Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis artikli 13 lõikega 1.

<sup>28</sup> Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis artikli 5 lõige 4 ja sama protokollis 2. lisa 24. jaotis.

- Suurbritanniast Põhja-Iirimaale tarnitud taimekaitsevahend on imporditud taimekaitsevahend;
- ELi liikmesriik võib anda paralleelkaubanduse loa taimekaitsevahendi jaoks, mis on saanud Ühendkuningriigis loa seoses Põhja-Iirimaaga; Ühendkuningriik võib anda seoses Põhja-Iirimaaga paralleelkaubanduse loa taimekaitsevahendi jaoks, mis on saanud loa mõnes ELi liikmesriigis<sup>29</sup>.

Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokolliga välistatakse siiski võimalus, et Ühendkuningriik:

- osaleb seoses Põhja-Iirimaaga liidu otsuste tegemises ja nende kujundamises<sup>30</sup>;
- algatab seoses Põhja-Iirimaaga vastuväite-, kaitsemeetmete või vahekohtumenetluse, mis on seotud ELi liikmesriigis kehtestatud õigusnormide või standarditega või seal antud või läbi viidud hindamiste, registreerimiste, sertifikaatide, heakskiidu või lubadega;<sup>31</sup>
- täidab seoses Põhja-Iirimaaga juhtivat rolli hindamistes, uurimistes ja lubade andmises<sup>32</sup>;
- tugineb seoses Põhja-Iirimaaga päritoluriigi põhimõttele või vastastikusele tunnustamisele toodete puhul, mis on lastud seaduslikult turule Põhja-Iirimaal<sup>33</sup>.

Konkreetsemalt tähendab see muu hulgas järgmist:

- Ühendkuningriik ei saa seoses Põhja-Iirimaaga olla referentliikmesriik (toimeained), tsooni referentliikmesriik (taimekaitsevahendid) ega hindav liikmesriik (jääkide piirnormid);
- Ühendkuningriigis antud luba ei ole seoses Põhja-Iirimaaga määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 40 alusel vastastikku tunnustatav.

Peale selle tuleks toonitada, et Ühendkuningriik ei saa seoses Põhja-Iirimaaga taotleda määruse (EÜ) nr 396/2005 artikli 43 kohast teaduslikku arvamust<sup>34</sup>.

Üldteavet määruse (EÜ) nr 1107/2009 ja määruse (EÜ) nr 396/2005 kohta leiab pestitsiide käsitlevalt komisjoni veebisaidilt

<sup>29</sup> Sellega ei piirata intellektuaalomandi ja intellektuaalomandiõiguste ammendumise aspektide käsitlemist.

<sup>30</sup> Teabevahetuse või vastastikuse konsulteerimise vajaduse korral toimub see Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis artikli 15 kohaselt loodud ühises nõuandetöörühmas.

<sup>31</sup> Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis artikli 7 lõike 3 viies lõik.

<sup>32</sup> Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis artikli 13 lõige 6.

<sup>33</sup> Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis artikli 7 lõike 3 esimene lõik.

<sup>34</sup> Vt Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis 2. lisa 24. jaotis.

([https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides\\_en](https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides_en)). Neid veebilehti uuendatakse vastavalt vajadusele.

Euroopa Komisjon  
Tervise ja toiduohutuse peadirektooraat